

Brexit po 1.1.2021 z pohľadu podnikateľa dodávajúceho tovar z UK do EÚ/SR

Stav platný k 20.1.2021

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „UK“) vystúpilo z Európskej únie (ďalej len „EU“) na základe Dohody o vystúpení zo dňa 31. januára 2020. Od 1. februára 2020 tak začalo plynúť prechodné obdobie, v rámci ktorého sa pre podnikateľov a občanov UK a EU nič zásadné nezmenilo. Prechodné obdobie poskytlo podnikateľom priestor pripraviť sa na zmeny v pohybe osôb, tovaru, služieb a kapitálu, ktoré nastali od 1.1.2021, keď sa prestali na UK aplikovať pravidlá colnej únie EU.

Počas prechodného obdobia prebiehal intenzívny negociačný proces o vystúpení a budúcich vzťahoch medzi UK a EU.

Dňa 24. decembra 2020 vydala Európska komisia (ďalej len „EK“) **tlačovú správu** o dosiahnutí dohody s UK o podmienkach budúcej spolupráce s EU. Z dôvodu mimoriadnej naliehavosti uplatňovania tejto obchodnej dohody o spolupráci EK navrhla jej predbežné vykonávanie počas obmedzeného obdobia a to do 28. februára 2021.

Dňa 28. decembra 2020 bola táto predbežná pobrexitová dohoda schválená na úrovni veľvyslancov 27 členských štátov EU, ktorí predstavili súhlas svojich národných vlád s jej uplatňovaním už od 1. januára 2021. ⁶⁾

Dňa 30. decembra 2020 pobrexitovú dohodu podpísal britský premiér Boris Johnson. ⁶⁾

Dohoda ešte musí byť schválená dodatočne európskym parlamentom. Predseda Europarlamentu sa však pre médiá vyjadril, že poslanci túto predbežnú pobrexitovú dohodu podporia, aby sa zabránilo chaosu v obchode a podnikaní, ale aj v bežnom živote občanov EU a UK. ⁶⁾

Od 1. januára 2021 sa UK stala tretou krajinou vo vzťahu k EU.

Opustenie jednotného trhu a colnej únie EU zavádza dodatočné prekážky pre obchod a cezhraničnú mobilitu ľudí na oboch stranách. Vystúpením z EU automaticky a zákonne UK vystúpilo aj zo všetkých medzinárodných dohôd.

Aj napriek tejto pobrexitovej dohode platia pre obchod s UK po 1.1.2021 pravidlá ako pre obchod s inými tretími krajinami. To znamená, že tovar, ktorý ide z UK do EU (ale aj opačne) po 1.1.2021 podlieha colnému konaniu, colným kontrolám, colnému dohľadu. Podnikatelia aj občania musia podávať dovozné (alebo vývozné) colné vyhlásenia. Tieto sa podávajú elektronicky, na čo je potrebný kvalifikovaný elektronický podpis, aktivovaná elektronická schránka a aj pridelené číslo EORI. Aj pre dovoz z UK do EU budú platiť určité zákazy a obmedzenia ako pri dovoze z tretích krajín podľa druhu tovaru, čo znamená možnosť vyžadovania dovozných alebo vývozných licencií a napr. v prípade dovozu alebo vývozu tovaru rastlinného alebo živočíšneho pôvodu (vrátane živých zvierat) sa budú uplatňovať aj rastlinolekárské alebo veterinárne kontroly.

Vďaka podpísanej pobrexitovej dohode sa pravidlá vzájomného obchodu ako medzi tretími krajinami uplatňujú **v miernejšej forme** a to už od 1.1.2021, aj keď zatiaľ len na obmedzený čas do 28.2.2021 pokiaľ nedôjde k finálnej ratifikácii dohody zmluvnými stranami. Nepochybne najväčší význam v pobrexitovej dohode majú ustanovenia o zákaze zavedenia ciel medzi zmluvnými stranami na tovar

s pôvodom v jednej zo zmluvných strán a o zákaze zavedenia iných obmedzení na tovar než umožňuje [článok XI dohody GATT 1994](#) (Všeobecná dohoda o clách a obchode 1994), pričom ustanovenia k uvedenému článku sa začleňujú do pobrexitovej dohody po nevyhnutných úpravách a stávajú sa jej súčasťou. Zjednodušene povedané sa EU a UK v dohode vzájomne zaviazali k nulovým príp. zníženým colným sadzbám a kvótam. Kľúčovou oblasťou, ktorá súvisí s clami a kvótami je aj určovanie a preukazovanie pôvodu tovaru. V tejto oblasti môže byť colné konanie jednoduchšie pre spoločnosti, ktoré na základe žiadosti získajú status tzv. schváleného hospodárskeho subjektu (SHS/ AEO - Authorised Economic Operators), viac informácií nájdete aj na stránke [FR SR](#) . Rovnako môže byť výhodou získanie záväznej informácie o nomenklatúrnom zatriedení tovaru ([ZINZ](#) / BTI - Binding Tariff Information) alebo záväznej informácie o pôvode tovaru ([ZIPT](#) / BOI – Binding Origin Information).

Netreba však zabúdať na to, že súčasťou colných poplatkov je okrem cla aj [DPH](#) a spotrebná daň a oblasť vnútorných daní a poplatkov jednotlivých členských štátov EÚ nie je touto pobrexitovou dohodou upravená. Po 1.1.2021 tak dodávateľ tovaru z UK do EÚ/SK musí reálne zaplatiť DPH vyrubenú colným orgánom v lehote splatnosti cla spravidla do 10 dní, čo môže mať významný vplyv na cash flow firiem.

Úplné znenie Dohody o obchode a spolupráci sa dá stiahnuť vo všetkých jazykoch [TU](#).

Dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a UK má tri piliere :

- Voľný obchod bez cla a kvót (hospodárska oblasť) a sociálna oblasť, životné prostredie a rybné hospodárstvo
- Presadzovania práva a justície (oblasť trestného a občianskeho práva)
- Správa vecí verejných

Európska komisia (ďalej len „EK“) od podpísania Dohody o vystúpení priebežne informuje na svojej stránke o procese, zmenách a dopadoch na jednotlivé oblasti. [TU](#) nájdú podnikatelia ale aj bežní občania oznámenia, ktoré im pomáhajú zorientovať sa v spleti nových podmienok a postupov a to najmä, ale nielen v oblasti pohybu osôb, obchodu a práva.

Napriek tomu, že negociačný proces a rokovania vyústili do podpísania tzv. Pobrexitovej Dohody, Brexit má rozsiahle dopady na podnikateľskú sféru, verejnú správu a občanov EU aj UK.

ZMENY, KTORÉ NASTALI PO 1.1.2021 VO VZÁJOMNÝCH VZŤAHOCH MEDZI EU A UK V OBLASTI OBCHODU S TOVAROM ^{2) 4)}

Tieto zmeny sa neuplatňujú na obchod medzi EU a Severným Írskom, keďže sa naň popri akejkol'vek dohode o budúcom partnerstve po skončení prechodného obdobia uplatňuje protokol o Írsku a Severnom Írsku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou dohody o vystúpení.

V súlade s uvedeným protokolom platia na Severné Írsko a v Severnom Írsku naďalej pravidlá EU týkajúce sa tovaru (vrátane fiškálnych pravidiel, t. j. nepriameho zdaňovania, a nefiškálnych pravidiel) a [Colný kódex Únie](#).

Colné formality a kontroly ²⁾

Od 1. januára 2021 sa uplatňujú na tovar prichádzajúci na colné územie EU z UK a odchádzajúci z colného územia EU do UK colné formality vyžadované podľa práva EU.

Na strane EU colné orgány na základe Colného kódexu Únie v súlade s nariadením (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013 vykonávajú kontroly podľa bežného režimu založeného na rizikách, ktorý sa uplatňuje

vo vzťahu s tretími krajinami na všetkých vonkajších hraniciach Únie, pokiaľ ide o pohyb tovaru. Tieto kontroly vedú k zvýšenej administratívnej záťaži pre podniky a k dlhším dodacím lehotám v logistických dodávateľských reťazcoch.

EORI - Systém identifikácie a registrácie hospodárskych subjektov (Economic Operators' Registration and Identification system)

Od 1. januára 2021 si musia podniky so sídlom v UK, ktoré majú v úmysle dovážať tovar z UK na územie EU/SR zabezpečiť číslo registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov tzv EORI , aby mohli komunikovať s colnými orgánmi. Čísla EORI vydané pôvodne UK stratili k 1.1.2021 platnosť. Pokiaľ tieto podniky nebudú mať nové EORI môžu využiť aj možnosť vymenovať svojho colného zástupcu v EU.

Povolenie SHS/AEO (Schválený hospodársky subjekt/Authorised Economic Operators) ⁴⁾

Povolenie SHS/AEO schvaľované colnými orgánmi je známkou kvality, ktorá naznačuje, že podnikateľský subjekt je bezpečným článkom medzinárodného dodávateľského reťazca. Držiteľ tohto povolenia je preverený colnými orgánmi, že jeho vnútorné kontrolné mechanizmy, finančné zdravie, colné postupy, fyzická bezpečnosť tovaru počnúc od výroby cez skladovanie po prepravu, vyhovujú bezpečnostným a/alebo colným požiadavkám. Držiteľovi povolenia AEO sú colnými orgánmi poskytované výhody pri colnom konaní. Povolenia AEO vydané v ktoromkoľvek členskom štáte sú platné v celej EÚ a nemajú obmedzenú časovú platnosť. Od 1. januára 2021 neplatia v EU povolenia schválených hospodárskych subjektov ani iné povolenia vydané pôvodne vydané UK. Ak chcú hospodárske subjekty získať povolenia EÚ, musia o ne požiadať nanovo v členskom štáte EÚ.

Colné a daňové predpisy pre dovoz a vývoz tovaru (clá, DPH, spotrebná daň) ^{2) 4)}

Od 1. januára 2021 sa preukazuje status pôvodu tovaru, s ktorým sa obchoduje, aby sa na takýto tovar mohlo vzťahovať preferenčné zaobchádzanie podľa pobrexitovej dohody medzi EU a UK. Tovar, ktorý nebude spĺňať požiadavky na pôvod, bude podliehať clu. Okrem toho pri dovoze tovaru z UK na územie EU je splatná daň z pridanej hodnoty (DPH) vo výške, ktorá sa uplatňuje na dodávky rovnakého tovaru v rámci daného členského štátu EU. Rovnako ako pri každom dovoze z tretích krajín do EU sa na tovar podliehajúci spotrebnej dani (alkoholické nápoje, tabakové výrobky atď.) pri dovoze do EU vzťahuje spotrebná daň, ktorá je splatná pri jeho uvedení na trh. Dovoz tovaru z UK podlieha aj antidumpingovým, vyrovnávacím alebo ochranným opatreniam, ktoré EU uplatňuje v rámci svojej politiky na ochranu obchodu.

(SR) Predbežné colné vyhlásenia o vstupe tovaru na územia Spoločenstva

slúži na zabezpečenie bezpečnostných opatrení pre tovar vstupujúci na colné územie Spoločenstva. Je vyžadované pri vstupe tovaru na územie Európskeho spoločenstva. Predbežné colné vyhlásenie o vstupe podáva osoba, ktorá prepravuje tovar na colné územie Spoločenstva alebo osoba, ktorá preberá zodpovednosť za jeho prepravu na územie Spoločenstva, príp. iná osoba, ktorá môže daný tovar predložiť colnému úradu. Predbežné colné vyhlásenie sa podáva colnému úradu vstupe v elektronickej forme. V prípadoch, ak počítačová aplikácia osoby, ktorá podáva predbežné colné vyhlásenie je dočasne nefunkčná, alebo nefunguje počítačový systém colného úradu vstupe, je umožnené podanie písomného predbežného colného vyhlásenia. Pre vymedzený druh tovaru sa nevyžaduje predbežné colné vyhlásenie.

(SR) Dovoz tovaru ⁴⁾

Dovozom tovaru je preprava tovaru z tretej krajiny tj. z územia mimo EU na miesto určenia, ktoré sa nachádza na colnom území Únie. Na to, aby s týmto tovarom mohol konečný príjemca následne disponovať je potrebné uplatniť dovozné formality, ktoré sa na tento tovar vzťahujú podľa colných

predpisov Únie. V rámci colného konania colný orgán rozhodne o prepustení tovaru a o podmienkach, za ktorých môže byť tovar prepustený do navrhovaného colného režimu.

Colné režimy v dovoze²⁾ :

Voľný obeh

Tovar, ktorý nie je tovarom Únie a má sa uviesť na trh v rámci colného územia Únie sa prepustí do colného režimu voľný obeh. V tomto konaní zohráva významnú úlohu pôvod tovaru. Podľa pôvodu tovaru colný orgán určí colné sadzby a colné zvýhodnenia a prípadné preferencie, ktoré sa na dovoz daného tovaru môžu vzťahovať v colnom konaní. Za týmto účelom dovozca preukazuje krajinu pôvodu tovaru, pričom pôvod môže byť nepreferenčný alebo preferenčný. Na určovanie a preukazovanie pôvodu tovaru sa uplatňujú pravidlá pôvodu tovaru.

Prepustenie tovaru do colného režimu voľný obeh znamená:

- výber dovozného cla vo väzbe na deklarovaný tovar (platba),
- výber iných platieb, ktoré sa majú v súvislosti s dovozom tovaru zaplatiť (v SR to je daň z pridanej hodnoty a spotrebná daň, ak ide o tovar, ktorý tejto dani podlieha),
- uplatnenie obchodno-politických opatrení, zákazov a obmedzení, splnenie ďalších formalít ustanovených v súvislosti s dovozom tovaru.

Osobitné colné režimy

- colné uskladňovanie – v tomto colnom režime sa môže tovar, ktorý nie je tovarom Únie uskladňovať pod colným dohľadom v priestoroch alebo na iných miestach schválených pre tento colný režim colnými orgánmi pričom colné sklady môžu byť k dispozícii na colné skladovanie tovaru pre kohokoľvek („verejný colný sklad“) alebo na skladovanie tovaru držiteľom povolenia na colné uskladňovanie („súkromný colný sklad“) a doba na uskladňovanie nie je obmedzená;
- ostatné colné režimy - slobodné pásmo, dočasné použitie, konečné použitie, aktívny zušľachtovací styk, tranzit.

Nakoľko s colným konaním súvisí veľa legislatívnych podmienok a rôznych administratívnych úkonov v záujme urýchlenia pohybu tovaru v zahraničnom obchode poskytuje colný kódex možnosť zjednodušenia colného konania v nasledovnej forme :

- zjednodušenie vyhotovenia colných vyhlásení na tovar, ktorý patrí do rôznych nomenklatúrnych podpoložiek,
- zjednodušené colné vyhlásenie,
- zápis do evidencie deklaranta,
- centralizované colné konanie,
- samovymeriavanie.

Žiadosť na schválenie požadovaného zjednodušenia podáva žiadateľ na príslušnom colnom úrade podľa miesta vedenia hlavnej účtovnej evidencie alebo podľa miesta kde je takáto evidencia prístupná resp. kde sa má vykonávať aspoň časť činností, na ktoré sa má zjednodušenie vzťahovať.

Colné konanie začína podaním colného vyhlásenia alebo vyhlásenia o spätnom vývoze. Spravidla sa uskutočňuje štandardným postupom, pri ktorom colný úrad aj deklarant musia dodržať všetky colné formality vyžadované colnými predpismi.

Colné vyhlásenie ²⁾ predkladá colným orgánom osoba (ďalej len „deklarant“), ktorá je oprávnená predložiť tovar alebo môže predloženie tovaru zabezpečiť. Deklarant musí byť usadený na území Únie.

Výnimkou sú prípady, kedy je colné vyhlásenie podávané príležitostne a to aj pre colný režim konečné použitie alebo aktívny zušľachtovacie styk a prípady colného režimu tranzit alebo dočasné použitie za predpokladu, že to colné orgány považujú za odôvodnené. Výnimkou sú taktiež osoby usadené v krajine, ktorej územie hraničí s colným územím Únie predkladajúce tovar na hraničnom colnom úrade Únie susediacom s touto krajinou pod podmienkou, že krajina, v ktorej je osoba usadená, poskytuje recipročné výhody osobám usadeným na colnom území Únie.

Za predpokladu, že tovar bol riadne predložený colným orgánom, tieto prijímajú colné vyhlásenie bezodkladne po jeho overení. Prijatím colného vyhlásenia vzniká colný dlh.

Ak colné orgány nezistili žiadne nedostatky a colný dlh a iné platby, ktoré vznikajú prijatím colného vyhlásenia sú zaplatené alebo je poskytnutá záruka za colný dlh, tovar prepustia do navrhovaného colného režimu.

Colné vyhlásenie potvrdené colným orgánom v listinnej podobe alebo vo forme elektronickej správy je rozhodnutím o prepustení tovaru do colného režimu podľa Colného zákona. Zoznam a suma platieb, ktoré musí dlžník uhradiť je prílohou tohto rozhodnutia tzv. výmer platieb. Lehota na zaplatenie sumy cla nesmie presiahnuť 10 dní odo dňa oznámenia sumy dlžného cla dlžníkovi. Na túto lehotu je možné v určitých prípadoch uplatniť právo na uľahčenia platby podľa čl. 110 až 112 Colného kódexu. V zmysle čl. 109 ods. 2 Colného kódexu môže platbu dlžnej sumy namiesto dlžníka realizovať aj tretia osoba.

Zastupovanie v colnom konaní ²⁾

Ak realizuje zahraničnú obchodnú transakciu subjekt bez praktických skúseností s colným konaním môže sa nechať zastúpiť na základe splnomocnenia iným subjektom. Každý si môže určiť tzv. colného zástupcu. Colný zástupca môže konať buď priamo v mene a na účet inej osoby, alebo nepriamo, vo vlastnom mene, ale na účet inej osoby. Spôsob konania má potom vplyv na zodpovednosť za colný dlh a iné platby a ich úhradu, pričom pri priamom zastúpení je zodpovedná zastupovaná osoba a pri nepriamom zastúpení je zodpovedný zástupca.

Medzinárodné dohody Európskej únie

Od 1. januára 2021 sa na UK už nevzťahujú dohody uzatvorené Úniou alebo členskými štátmi konajúcimi v mene Únie, alebo spoločne Úniou a jej členskými štátmi.

V dôsledku toho UK vrátane štátnych príslušníkov a hospodárskych subjektov UK už nemôžu využívať výhody niekoľkých stoviek medzinárodných dohôd Únie, ako sú napríklad dohody o voľnom obchode, dohody o vzájomnom uznávaní, veterinárne dohody alebo dvojstranné dohody v súvislosti s leteckou dopravou alebo bezpečnosťou letectva. Výnimkou sú samozrejme podniky usadené v Únii ktoré naďalej môžu využívať výhody všetkých existujúcich medzinárodných dohôd Únie.

Týmto nie je dotknutý štatút UK vo vzťahu k mnohostranným dohodám, ktorých je stranou vo svojom vlastnom mene. UK napríklad zostáva členom Svetovej obchodnej organizácie vo svojom vlastnom mene a vzťahujú sa na ňu príslušné dohody Svetovej obchodnej organizácie, a to najmä v súvislosti s jeho koncesiami a záväzkami týkajúcimi sa obchodu s tovarom, so službami alebo v súvislosti s právami duševného vlastníctva.

Zoznam Príloh :

Príloha 1_ Štandardný proces pri dovoze tovaru na územie SR

Príloha 2_DPH pri dovoze tovaru podľa zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty

Príloha 3_Výber ustanovení z pobrexitovej dohody pre oblasť voľného obchodu s tovarom

Príloha 4_Dovoz pneumatík do EÚ vo väzbe na problematiku antidumpingových ciel

Príloha 5_Zdroj informácií

Príloha 1_ Štandardný proces pri dovoze tovaru na územie SR

- **Registrácia EORI**
- Registračným orgánom v SR je FR SR
- Prebieha elektronicky na základe Žiadosti (registračného formuláru) zaslanej e-mailom na útvár finančnej správy (oddelenie registrácie a medzinárodnej výmeny informácií o riziku) prostredníctvom aplikácie Live Agent
- V prípade subjektov so sídlom na území SR sa zasiela len Žiadosť, neposielajú sa výpisy z obchodný, živnostenských ani iných registrov
- O registrácii bude subjekt informovaný správou zaslanou na e-mail, ktorý uvedie v Žiadosti (registračnom formulári)

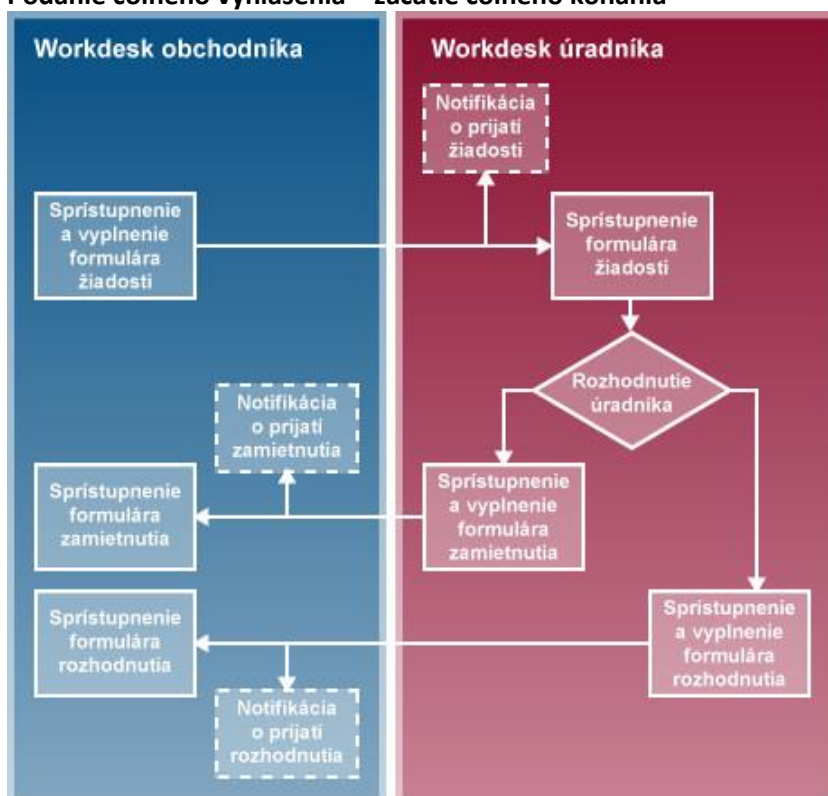
Vyplnenie Žiadosti o pridelenie čísla EORI na jeden klik [TU](#) :

V prípade výskytu problémov pri registrácii môže subjekt požiadať o pomoc na mailovej adrese : eori@financnasprava.sk.

Viac informácií o systéme EORI nájde subjekt aj na stránke [FR SR](#).

Predloženie tovaru colnému orgánu - Návrh na prepustenie do príslušného colného režimu - Podanie colného vyhlásenia = začatie colného konania

Zdroj : 5.11.2020 <https://www.cep.financnasprava.sk/sk/organy-verejnej-moci/vzorovy-priklad-podania>

Colné vyhlásenie podáva colný deklarant štandardne elektronicky. V papierovej forme môže byť podané len v prípade havarijného stavu. Elektronicky podané colné vyhlásenie musí byť podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom a doručené do elektronickej podateľne finančnej správy (Informačný systém CEP).

V Bratislave, dňa 20.1.2021

Spracovala : Ing. Marianna Zverková_SKDP č.1222/2020 pre BPS Tax, s.r.o.

Nevyhnutné predpoklady pre elektronickú komunikáciu v colnom konaní sú :

- disponovať potrebným programovým vybavením,
- vlastniť komerčný certifikát a kvalifikovaný certifikát pre vytvorenie zaručeného e_podpisu,
- potvrdiť operátorom prílohu k dohode o elektronickej komunikácii s Colným riaditeľstvom SR,
- uzavrieť dohodu o elektronickej komunikácii s Colným riaditeľstvom SR.

Predkladanie štandardných colných vyhlásení elektronickej a oznámení o predložení tovaru v dovoze prebieha cez systém [CEP](#).

Podanie colného vyhlásenia pri dovoze a prepustenie do colného režimu :

- Podmienkou je registrácia v systéme CEP
- O zriadenie používateľského účtu v CEP žiada subjekt zaslaním vyplneného elektronického formulára, ktorý je podpísaný (kvalifikovaným elektronickým podpisom - KEP) štatutárnym zástupcom alebo osobou splnomocnenou na podávanie žiadostí v mene subjektu.
- Registrácia v CEP sa realizuje počas pracovných dní.
- O zaregistrovaní subjektu a ním poverených osôb na elektronickú komunikáciu bude žiadateľovi zaslaná e-mailová správa registrátorom.
- V prípade otázok alebo problémov súvisiacich s registráciou môže subjekt kontaktovať finančnú správu prostredníctvom infolinky 048/43 17 222 alebo na e-mailovú adresu registracia.cep@financnasprava.sk.
- Zaregistrovaný subjekt podáva colné vyhlásenie pri dovoze tovaru cez CEP vo [workdesku obchodníka](#).
- Po prijatí colného vyhlásenia a zaplatení colného dlhu prípadne poskytnutí záruky podľa zaslaného výmeru colné orgány prepustia tovar do navrhovaného režimu.

Príloha 2_DPH pri dovoze tovaru podľa zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty

Dovoz tovaru z tretieho štátu (po 1.1.2021 aj UK), je riešený v ustanovení § 12 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty. Dovožom tovaru je vstup tovaru z územia tretích štátov na územie Európskych spoločenstiev. Na dovoz tovaru do tuzemska sa vzťahujú ustanovenia colných predpisov, ak zákon o dani z pridanej hodnoty neustanovuje inak.

Miestom dovozu tovaru môže byť :

- členský štát, v ktorom sa tovar nachádza v čase, keď vstupuje na územie Európskych spoločenstiev (§ 18 ods. 1 zákona o DPH);
- členský štát, v ktorom skončia colné opatrenia (§ 18 ods. 2 zákona o DPH) t.j. dočasne uskladneného tovaru, tovaru umiestneného do slobodného colného pásma alebo do slobodného colného skladu, tovaru prepusteného do colného režimu colné uskladňovanie, aktívny zušľachtovací styk, dočasné použitie s úplným oslobodením od dovozného cla, vonkajší tranzit alebo vpustený do teritoriálnych vôd .

Pri dovoze tovaru do tuzemska je správcom dane colný orgán.

Vyrubenie a vysporiadanie dane pri dovoze tovaru

Vznik daňovej povinnosti pri dovoze tovaru rieši ustanovenie § 21 ods. 1 ZDPH nasledovne :

Daňová povinnosť pri dovoze tovaru vzniká

- prepustením tovaru do voľného obehu vrátane konečného použitia,
- prepustením tovaru do colného režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla,
- v ostatných prípadoch, keď vznikne colný dlh pri dovoze tovaru.

Rozhodnutím o prepustení tovaru do colného režimu je samotné colné vyhlásenie v listinnej podobe potvrdené colným orgánom alebo vo forme elektronickej správy.

Prílohou rozhodnutia o prepustení tovaru do colného režimu je výmer platieb, ktorý podrobne stanovuje zoznam a sumu platieb (clo, dph a iné platby – ďalej len „colný dlh“), ktoré musia byť dlžníkom uhradené.

Lehota na zaplatenie colného dlhu nesmie presiahnuť 10 dní odo dňa, keď je táto suma dlžníkovi oznámená. Platbu dlžnej sumy môže namiesto dlžníka uskutočniť tretia osoba (zástupca).

Colný dlh možno uhradiť v hotovosti, poštovým poukazom, šekom alebo bezhotovostným prevodom z účtu, ak neprevyšuje sumu 1 500 EUR, na príslušnom colnom úrade alebo na pobočke colného úradu.⁵⁾

Všetky podklady, potrebné k uhradeniu colného dlhu a iných platieb sú vždy k dispozícii na colnom úrade, pri samotnom colnom konaní, kedy sa rozhoduje o prepustení tovaru do colného režimu. Deklarantovi sú dané k dispozícii všetky potrebné údaje k zaplateniu colného dlhu, preto nie je potrebné žiadať vopred o variabilný symbol prípadne o ďalšie údaje.

Za deň platby sa považuje:

- pri bezhotovostných prevodoch z účtov v banke alebo v pobočke zahraničnej banky deň, keď sa uskutočnilo odpísanie z účtu dlžníka,

- pri platbách v hotovosti deň, keď banka, pobočka zahraničnej banky, poštový podnik alebo iná oprávnená osoba peňažné prostriedky v hotovosti prijala alebo prevzala,
- pri použití preplatku na colných platbách deň vzniku takého preplatku.

Možnosť refundácie zaplatenej dane podľa zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „ZDPH“)⁵⁾

Zahraničná osoba z tretieho štátu má nárok na vrátenie dane uplatnenej pri dovoze tovaru v tuzemsku. Vrátenie dane zahraničnej osobe z tretieho štátu je upravené v § 56 až 58 ZDPH.

Nárok na vrátenie dane si uplatňuje zahraničná osoba z tretieho štátu podaním žiadosti o vrátenie dane Daňovému úradu Bratislava I „v papierovej forme“. Žiadosť o vrátenie dane sa podáva za obdobie kalendárneho roka, a to najneskôr do 30. júna kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku, za ktorý sa uplatňuje nárok na vrátenie dane. Žiadosť o vrátenie dane môže zahraničná osoba z tretieho štátu podať, ak suma dane, ktorej vrátenie sa žiada, je najmenej 50 eur.

Zahraničná osoba z tretieho štátu musí v žiadosti o vrátenie dane vyhlásiť, že spĺňa podmienky, že údaje uvedené v žiadosti o vrátenie dane sú pravdivé, a že sa zaväzuje vrátiť späť akúkoľvek neoprávnené vrátenú daň. Vzor tlačiva žiadosti o vrátenie dane je uvedený v prílohe č. 2 ZDPH. K žiadosti musí doložiť v prípade dovozu tovaru príslušný dovozný doklad a doklad preukazujúci platbu dane. Ďalej potvrdenie daňového úradu štátu, v ktorom má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava, ktoré osvedčuje, že je identifikovaná pre daň alebo obdobnú všeobecnú daň zo spotreby, pričom potvrdenie nesmie byť staršie ako jeden rok. Vzor tlačiva potvrdenia je uvedený v prílohe č. 3 ZDPH.

Daňový úrad Bratislava rozhodne o žiadosti o vrátenie dane do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti. Ak rozhodne o vrátení dane, vráti daň v tejto lehote v eurách na účet v banke uvedený v žiadosti. V prípade vrátenia dane na účet vedený v zahraničnej banke v inom štáte sa od sumy dane odpočítajú bankové poplatky za prevod peňažných prostriedkov. Daňový úrad môže vrátiť daň aj prostredníctvom zástupcu zahraničnej osoby z tretieho štátu, ak zástupca predloží daňovému úradu plnomocenstvo na zastupovanie zahraničnej osoby z tretieho štátu týkajúce sa vrátenia dane. Faktúry a dovozné doklady priložené k žiadosti o vrátenie dane vráti zahraničnej osobe z tretieho štátu do 60 dní od ich predloženia, pričom tieto faktúry a dovozné doklady môže pred vrátením označiť. Rozhodnutie, ktorým sa zamietajú žiadosť o vrátenie celej dane alebo časti dane, musí obsahovať odôvodnenie, proti ktorému sa môže zahraničná osoba z tretieho štátu odvolať.

Nárok na vrátenie nemá zahraničná osoba z tretieho štátu, ak štát, v ktorom má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň alebo bydlisko, neposkytuje vrátenie dane zdaniteľným osobám, ktoré sú platiteľmi podľa zákona o dani z pridanej hodnoty.

Príloha 3_Výber ustanovení z pobrexitovej dohody pre oblasť voľného obchodu s tovarom

Hlava I. : Obchod s tovarom.

Táto časť pobrexitovej dohody rieši najmä, ale nielen :

Kapitola 1 - Národné zaobchádzanie a prístup na trh pre tovar (vrátane nápravných opatrení v oblasti obchodu)

Cieľom tejto kapitoly je uľahčiť obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami a zachovať liberalizovaný obchod s tovarom.

Sloboda tranzitu predstavuje záväzok, že každá zmluvná strana poskytne neobmedzený tranzit cez svoje územie cez tranzitné trasy, ktoré sú pre medzinárodný tranzit najvýhodnejšie, v prípade dopravy, ktorá sa uskutočňuje v tranzitnom režime na územie alebo z územia druhej zmluvnej strany alebo akejkoľvek inej tretej krajiny.

Zákaz ciel znamená, že ak v dohode nie je stanovené inak, clá na všetok tovar, ktorý má pôvod v inej zmluvnej strane, sú zakázané.

V oblasti dovozných a vývozných obmedzení sa zmluvné strany zaviazali, že žiadna zmluvná strana neprijme ani nezachová žiadny zákaz ani obmedzenie a požiadavky s vývoznou a dovoznou cenou a vydávanie dovozných licencií podmienené splnením výkonnostných požiadaviek pokiaľ ide o dovoz akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany alebo o vývoz alebo predaj na vývoz akéhokoľvek tovaru určeného pre územie druhej zmluvnej strany, okrem prípadov :

- keď je to v súlade s článkom XI dohody GATT 1994, pričom ustanovenia k uvedenému článku sa začleňujú *po nevyhnutných úpravách* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou;
- povolených v súvislosti s príkazmi na vymáhanie vyrovnávacieho a antidumpingového cla a záväzkov.

Dovozné licenčné konania

- budú zachované ako podmienka dovozu na svoje územie z územia druhej zmluvnej strany len v prípade, že na dosiahnutie administratívneho účelu nie sú primerane k dispozícii iné vhodné postupy;
- prednosť by mali mať automatické licenčné konania;

Dohody WTO o dovoznom licenčnom konaní sa začleňujú po nevyhnutných úpravách do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou. Každá zmluvná strana, ktorá zavádza alebo mení akékoľvek dovozné licenčné konanie, uverejní všetky relevantné informácie online na oficiálnom webovom sídle.

Využívanie existujúcich colných kvót Svetovej obchodnej organizácie ([WTO](#))

- výrobky, ktoré pochádzajú z jednej zmluvnej strany, sa nesmú dovážať do druhej zmluvnej strany v rámci existujúcich colných kvót WTO vymedzených v dohode;
- patria sem colné kvóty tak, ako sú rozdelené medzi zmluvné strany v zmysle rokovanií podľa článku XXVIII dohody o GATT, ktoré začala Európska únia – v dokumente WTO

G/SECRET/42/Add.2 –, a príslušných rokovaní, ktoré začalo Spojené kráľovstvo – v dokumente WTO G/SECRET/44 –, a ako je stanovené v príslušných interných právnych predpisoch každej zmluvnej strany;

- na účely tohto článku sa status pôvodu výrobkov určuje na základe nepreferenčných pravidiel pôvodu uplatniteľných v dovážajúcej zmluvnej strane;
- na účely tohto odseku „existujúce colné kvóty WTO“ sú colné kvóty, ktoré sú koncesiami WTO pre Európsku úniu zahrnutými do návrhu listiny koncesíí a záväzkov pre EÚ28 podľa dohody GATT 1994, ktorý predložila WTO v dokumente G/MA/TAR/RS/506 zmenenom dokumentmi G/MA/TAR/RS/506/Add.1 a G/MA/TAR/RS/506/Add.2.

Kapitola 2 - Pravidlá pôvodu

Cieľom tejto kapitoly je stanoviť ustanovenia, ktoré určujú pôvod tovaru na účely uplatňovania preferenčného sadzobného zaobchádzania podľa tejto dohody a stanovujú príslušné postupy stanovenia pôvodu.

Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie (nulové colné sadzby)

- Dovážajúca zmluvná strana pri dovoze poskytne preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobku s pôvodom v druhej zmluvnej strane v zmysle tejto kapitoly na základe žiadosti dovozcu o preferenčné sadzobné zaobchádzanie. Dovozca je zodpovedný za správnosť žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a súlad s požiadavkami stanovenými v tejto kapitole;
- Dovozca podávajúci žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie na základe potvrdenia o pôvode uvedeného v odseku 2 písm. a) tejto kapitoly toto potvrdenie o pôvode uchová, a keď ho oň colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany požiada, poskytne tomuto colnému orgánu jeho kópiu.

Na účely uplatňovania preferenčného sadzobného zaobchádzania jednej zmluvnej strany s pôvodným tovarom druhej zmluvnej strany v súlade s touto dohodou sa za pôvodné výrobky pochádzajúce z druhej zmluvnej strany, za predpokladu, že spĺňajú všetky ostatné uplatniteľné požiadavky tejto kapitoly, považujú tieto výrobky :

- výrobky, ktoré sú úplne získané v danej zmluvnej strane v zmysle článku ORIG.5 dohody;
- výrobky vyrobené v danej zmluvnej strane výlučne z pôvodných materiálov pochádzajúcich z danej zmluvnej strany;
- výrobky vyrobené v danej zmluvnej strane, ktoré obsahujú nepôvodné materiály, a to za predpokladu, že spĺňajú požiadavky stanovené v PRÍLOHE ORIG-2 dohody / Špecifické pravidlá pôvodu pre výrobky;
- ak výrobok získal status pôvodu, nepôvodné materiály použité na výrobu tohto výrobku sa nepovažujú za nepôvodné, ak je tento výrobok začlenený ako materiál do iného výrobku.

Kapitola 4 - Technické prekážky obchodu 69

Cieľom tejto kapitoly je uľahčovať obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami predchádzaním vzniku zbytočných technických prekážok obchodu, ich identifikáciou a odstraňovaním.

Táto kapitola sa vzťahuje na prípravu, prijímanie a uplatňovanie všetkých noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody, ktoré môžu mať vplyv na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami.

Kapitola 5 - Colné záležitosti a uľahčenie obchodu

Spolupráca v colnej oblasti zahŕňa uplatňovanie Dohovoru z 20. mája 1987 o zjednodušení formalít pri preprave tovaru. Zjednodušené colné režimy napr zahŕňajú colné vyhlásenia obsahujúce obmedzený súbor údajov alebo podporných dokladov; pravidelné colné vyhlásenia na účely stanovenia a úhrady cla a daní zahŕňajúce viacero dovozov v rámci určitého obdobia po prepustení tovaru; samovymeriavanie a odklad platby cla a daní, až kým nebude daný dovezený tovar prepustený, a použitie záruky so zníženou sumou alebo výnimky z povinnosti poskytnúť záruku.

Tranzit a prekládka zahŕňa uplatňovanie Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime. Každá zmluvná strana zabezpečí uľahčenie a účinnú kontrolu operácií prekládky a tranzitu cez svoje príslušné územie. Každá zmluvná strana podporuje a vykonáva regionálne tranzitné dojednania s cieľom uľahčiť obchod v súlade s Dohovorom o spoločnom tranzitnom režime.

Colní sprostredkovatelia - v colných ustanoveniach a režimoch zmluvnej strany sa nevyžaduje povinné využívanie colných sprostredkovateľov ani iných zástupcov.

Kontroly pred odoslaním - zmluvná strana nevyžaduje povinné používanie kontrol pred odoslaním, ako sa vymedzujú v Dohode WTO o kontrole pred odoslaním, ani žiadnej inej inšpekčnej činnosti vykonávanej súkromnými spoločnosťami na mieste určenia pred colným konaním.

Dočasné použitie - na účely tohto článku je „dočasné použitie“ colný režim, v rámci ktorého je možné určitý tovar (vrátane dopravných prostriedkov) prepraviť na colné územie s tým, že je podmienené oslobodený od úhrady dovozných ciel a daní a že sa naň neuplatňujú dovozné zákazy ani obmedzenia hospodárskeho charakteru, a to za podmienky, že tovar sa dováža na konkrétny účel a je určený na spätný vývoz v stanovenej lehote a bez toho, aby podstúpil akúkoľvek zmenu okrem bežného znehodnotenia spôsobeného jeho používaním.

Príloha 4_Dovoz pneumatík do EÚ vo väzbe na problematiku antidumpingových* a vyrovnávacích ciel

Túto oblasť v rámci EÚ rieši [VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE \(EÚ\) 2018/1690](#) z 9. novembra 2018, ktorým sa ukladajú konečné vyrovnávacie clá na dovoz určitých pneumatík, nových alebo protektorovaných, z kaučuku, druhu používaného na autobusy alebo nákladné automobily, s indexom zaťaženia presahujúcim 121, s pôvodom v Čínskej ľudovej republike, a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/1579, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou vyberá predbežné clo uložené na dovoz určitých pneumatík, nových alebo protektorovaných, z kaučuku, druhu používaného na autobusy alebo nákladné automobily, s indexom zaťaženia presahujúcim 121, s pôvodom v Čínskej ľudovej republike, a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/163 EURÓPSKA KOMISIA, so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1037 z 8. júna 2016 o ochrane pred subvencovanými dovozmi z krajín, ktoré nie sú Členmi Európskej únie (ďalej len „základné nariadenie“) (1), a najmä na jeho článok 15 a článok 24 ods. 1.

* Antidumpingové clo je odvetné opatrenie na ochranu domáceho trhu proti neobvykle nízkym cenám výrobkov dovážaných do Európskej únie. Jeho cieľom je zvýšiť ceny dovážaného tovaru na, resp. nad úroveň cien domácich výrobcov. Vyrovnávacie clo má za úlohu napríklad kompenzovať dotáciu, ktorú výrobca získal od štátu, z ktorého sa tovar vyváža, čím je neprimerane zvýhodnený a mohol by spôsobiť ujmu trhu únie. Takéto clá sú uplatňované napr. na elektrobicykle, kuchynský a stolový riad vyrobený z keramiky, porcelánu či kameniny, nové pneumatiky z kaučuku a iné. ⁷⁾

Príloha 5_Zdroj informácií

Spracované na základe informácií verejne dostupných z nasledovných internetových zdrojov :

- 1) Portál mfsr.sk
<https://www.mfsr.sk/sk/medzinarodne-vztahy/europske-zalezitosti/brexit/>
- 2) Portál financnasprava.sk
<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/clo-obchodny-tovar/dovoz/colne-konanie>
<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/clo-obchodny-tovar/AEO>
<https://www.cep.financnasprava.sk/sk/obchodnici/podanie-colneho-vyhlasenia-pri>
<https://www.cep.financnasprava.sk/sk/ako-pouzivat-cep/informacie-k-registracii>
- 3) Portál ec.europa.eu
https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-sk
- 4) Portál slovensko.sk
https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_dovoz-tovaru/
- 5) Portál financnasprava.sk
<https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/clo/dovoz/financne-vyrovnanie-dovoz>
https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Profesionalna_zona/Dane/Metodicke_pokyny/Nepriame_dane/2011/mp_vrat_3staty_2011.pdf
- 6) TASR.sk
<https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:20201230TBB00366>
<https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:20201228TBA01111>
- 7) NKU.gov.sk
https://www.nku.gov.sk/aktuality/-/asset_publisher/9A3u/content/informacny-system-sluziaci-pre-vyber-cla-musi-byt-prepojeny-s-inymi-statnymi-sysemami